

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 pengő
Fél	4
Negyed	2
Egyes szám ára	20 fillér

Felelős szerkesztő:

Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:

HUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Devecser, Klapka-ucca 16.

TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő mindenemű közlemények

Az Ősz.

Megjött a borus egével, siró felhővel, suhogó szeleivel s gondtól terhes homlokokra veti szomoru árnyékát a magyar ősz. A meddő föld sovány termése, aminek a megélhetést, ruházatot, adót, adósságot kellett volna fedeznie, már betakarult, de legnagyobb részét a reménységnek elvitte a fagy, a jég és egyéb elemi csapások.

A mi, főként rozstermő vidékünkön a legtöbb helyen egy gazdának sem termett még annyi sem, amennyi a saját részére elegendő volna. Eladóra alig kerül valami, sőt ellenkezőleg: venni kénytelen a termelő maga is. Kivétel a csekély buzatermő része a járásnak, bár minden híresztelés ellenére itt is kevesebb a termés a tavalyinál.

Nem akarjuk tulsötétre festeni a mezőgazdasági helyzetet, de viszont szépiteni és elhallgatni is botorság volna. A nagy gabona-spekulánsok szolgálatában álló sajtó ezek szája ize és érdeke szerint közöl híreket. A nyereszkeskedés céljának megfelelően hol kedvezőbb, hol kedvezőtlenebb bel- és külföldi termésjelentéseket ad le s ez a játék mind a termelő és fogyasztó bőrére megy. Bebizonyult az is, hogy a lehetetlent követelő hivatalos statisztika, éppen helytelen módszerénél, az adatgyűjtés felületességénél fogva teljesen megbízhatatlan; ennél még a magán termésbecslések is jobbak.

Beszéltem emberekkel az ország minden gabonatermő vidékéről: egyhangu a megállapítás, hogy az idén a rozstermés katasztrófálisan rossz, a buza ugyan jobb minőségű, de mégis kevesebb a tavalyinál.

Hát minek szépitni a dolgot? Hiába igyekezik a spekuláció még mindig lenyomni az árakat, a termelő, akinek némi feleslege van, görcsösen fog ragaszkodni a kevés van-hoz. A fogyasztó pedig majd csak később, mikor az árak felszöknek, fog hozzájutni szükségletéhez.

Pedig a földbirtokosokat most már elviselhetetlenül nyomja a sok mindenféle tartozás: fizetniük kell. A méregdrága hitelektől rettegők pillanatnyilag inkább mégis eladnak a van-ból, nem számítván arra, hogy majd sokkal

drágábban kell venniük tavasszal, a mikor a szükség bekövetkezik.

Akik pedig már ugysis usznak, vagy akiknek van még egy kis hitel-tartalékuk, azok csinálják tovább, a mig lehet, az adósságot. De meddig mehet ez így? A földhaszonbérlok majd valamennyien tönkrementek. Lassan ott vagyunk már, hogy a gazda is csak bérlője a saját földjének, a tulajdonosok pedig a mindenféle tartozások követelői. Még egy rossz termés, aztán akkor megperdül a dob, a föld kicsuszik lábunk alól; a gyengébbek lábai alatt már most is ingadozik.

Jó volna, ha most az adósságokról csinálnának statisztikát, mint a terméseredményekről s azon gondolkodnánk, hogy miképp lehetne a kétség kívül meglevő bajokon segíteni.

A kormány az u. n. gabona-koncentráció, vagyis a gabonakereskedelem központosításának tervével, annak állami felügyelet alá helyezésével foglalkozik.

Az idénre hiszen már minden intézkedés: eső után köpönyeg, de egyébként is keservesen tapasztaltuk már, hogy mit jelentenek a „központok.” Mentse meg Isten minket a „hivataloktól,” ugysis tulong-tul sok van belőlük!

A kérdés megoldásánál nem lehet elméletekből kiindulni. Itt egy befejezett tény előtt állunk, amit bátran el kell ismernünk, mert ugysis hiába pállástolgatjuk. *Magyarország mezőgazdasági termelése* — legyen bármi annak az oka — *csőd előtt áll.* Sem a termelés tökéletesítését, aminek elmulasztása régi bűn és az osztrák kapcsolatnak köszönhető, nem lehet napok, hónapok, de kevés évek alatt keresztül vinni, sem a mezőgazdasági termények értékesítésének, forgalombahozásának módját, mely a termelő, fogyasztó és a közvetítő kereskedelem érdekeit összhangba hozná, nem lehet pillanatok alatt kieszelni és holmi kuruzsló varázs-gyógyszerek beadásával meddő, esetleg halált okozó kísérleteket végezni a betegen.

Nincs más mód, mint hogy átmenetileg és nyomban nyújtson az állam *olcsó hitelt* a termelőknek, még pedig minél kevesebb *közvetítő nélkül*, nehogy itt is az amugy is tulkóvérré hizott budapesti nagybankok szedjék le a tejjelt.

A jövőre pedig — ha másképpen

nem megy — az élehetetlen és szervezkedésre képtelen magyar kisgazda társadalmat *törvénnyel* kényszerítse elegendő hitel rendelkezésre bocsátása mellett a termény közraktárak felállítására, állítson fel előbb maga az állam ilyen raktárakat, melyek a termésre olcsó kamat mellett előleget adnak, legyenek ezen intézmények *gabona-takaréktírák*, melyek a takarékosságra is kényszerítőleg tanítani fognak s később állami gyámkodás nélkül a saját lábunkon is meg tudunk állani.

A magyar mezőgazdaság egén az ősz felhője sötétlik. Jön a tél s ha segítség nem lesz, örök marad a tél; tavasz se fakad soha reája!

S.

A Somlógyűlés.

A hegynek természeti szépségeiért rajongók, a történeti múltért még lelkesedni tudók impozáns tábora egyesült azokkal a szőlőbirtokosokkal, akik a somlói bor világhírért, egy évezredes szőlőkultúrárt, sok-sok munka árán összezsugorgatott pénzen szerzett kicsiny, sőt, egyetlen vagyontkát védeni jöttek össze. Összejöttek, hogy tiltakozzanak a Somló bárbar lerombolása ellen, tiltakozzanak az ellen, hogy a pénzügyminiszter a bazaltból nyerhető három millió pengő fejében nemzeti kincseket, kultúrát és existenciákat tegyen tönkre. Hiszen már a pusztá hirre katasztrófálisan lezuhant a szőlők értéke, mindenki szabadulni akar a szőlőbirtoktól, mert annak művelése méregdrága.

Mi lesz a sok napszámos emberrel, tud-e a bazaltbánya kenyeret adni mindazoknak, a kik eddig a Somlóhegy munkájából éltek? Nem hisszük. Tönkre megy a gazda, tönkre megy a munkás. A kőbánya legfeljebb 2-300 embernek nyújt keresetet, annak is kétharmad része idegen, nem idevaló nép lesz, az idevaló csak durva munkára, a veszedelmes helyekre lesz jó. Maga alatt vágja a fát az a somlói napszámos, aki bazaltbányát kíván!

A gyűlés ugyan izzó hangulatban, de impozáns nyugodtsággal folyt le. Jegyzőkönyvét egész terjedelmében közöljük.

Jegyzőkönyv.

Készült Devecserben a somlóhegyi szőlőbirtokosoknak 1927. évi augusztus 28-án a községháza tanácstermében megtartott üléséről.

I. Szalay Ottó hegyközségi elnök és a gyűlés egybehívója üdvözlőlvén a nagyszámban megjelent érdeklőséget, ismerte a gyűlés tárgyát, a tervbeveti somlóhegyi bazaltbánya létesítésének megakadályozását.

Előadta ezen terv lefektetésének történetét, mely kezdettől fogva a birtokosság egy-

értelmű ellenkezésével találkozott. A megindított ellenmozgalom során a heggyőzsg megbízásából 1919. március 8-án két tiltakozó memorandum vitt Budapestre a földművelésügyi és kereskedelmi ministeriumba. Az eredmény akkor az lett, hogy a tervet ad akta tették és az nyugodott egész mostanáig. Folyó év elején megkezdődött az akció a bazaltbánya megnyitására. Akkor közgyűlést hívtak össze, melyen megjelent az államépítészeti hivatal főnöke, aki megakarta nyugtatni az érdekelteket, hogy nincs semmi aggodalomra ok, mert a bányára a Somló formáját nem fogja megváltoztatni, a termelést pedig nem fogja veszélyeztetni, a munkások kártételét viszont a bánya meg fogja akadályozni. Ezen aggodalmak tekintetében a sági bazaltbánya igazgatóságához megkeresés ment. Felolvassa ennek szövegét és az arra kapott választ, mely a jegyzőkönyvhöz van csatolva és amely az aggodalmakat nem csak el nem oszlatja, hanem teljesen igazolja. Folyó évi március 14-én Veszprém vármegye törvényhatósági bizottságának ülésén tárgyalás alá került az ügy, melynek eredményeként a törvényhatóság egyhangú határozattal tiltakozott a bányanyitással ellen és egyidejűleg felterjesztéssel élt úgy a kereskedelmiügyi, valamint a földművelésügyi ministeriumhoz (2. alatt.) Ismertette ezután a m. kir. kereskedelmiügyi ministeriumnak ezen átiratokra adott választ, mely szintén a jegyzőkönyvhöz van csatolva. Majd ismertette a veszprémi m. kir. szőlőszeti és borászati kerületi felügyelőnek erre benyújtott felterjesztését. A jegyzőkönyvhöz van csatolva a heggyőzsgégi elnöknek összehívó körlevele.

Ezek után az ügyhöz a következő felszólalások történtek: Ferenczy Pál ny. főmérnök szőlőbirtokos, felszólalásában több szempontból tette vizsgálat tárgyává a kérdést. Elsősorban szerinte az a leglényegesebb kérdést kell eldönteni, hogy a Somló bazaltja alkalmas-e utak építésére, mert a minister ezt hozza fel a bányanyitás legfontosabb indokául. Vizsgálta meg ennek felhozta a ministerium szakértőkkel a bazaltot. Az érdekltség hívatkozók szakértőként Mauritz Béla egyetemi tanára és dr. Dornjaj Béla geológus, akik néhai Lóczy Lajos után már régen szintén megállapították, hogy a Somló bazaltja nem alkalmas utépítésre. A minta vételéhez jelölték ki tagokát a somlói érdekltség is.

A minister másik indoka szerint a bazaltbánya új munkakalmat és kereseti lehetőséget nyújt a környéki munkásság részére. Erre nézve a következőkre hívja fel a figyelmet: a somlói szőlőbirtokosság évenként 200 ezer pengő összeget juttat a szőlőművelésnél alkalmazott környékbeli munkásságnak lés vincelléreknek. Jól fontolja meg ez a munkásság, hogy a bazaltbánya megnyitása esetén az a kereset el fog maradni, mert senki sem lesz boldog a Somlón ez esetben a megfizethetetlenül drága szőlőtermelést folytatni. Egyébként is szakképzett magyar munkások hiányában lesz majd egy csomó idegen munkás, lesz legfeljebb egypár száz helyi munkás, akiket a legdurvább és legveszedelmesebb helyekre fognak alkalmazni. Az előforduló és a veszélyes ügyekkel együttjáró balesetek következtében lesznek árva és özvegyek, akiket majd a községek potádójából kell eltartani és felnevelni. Lelkiismeretlenül és a munkásság érdekeit ellen járnak el, akik a háttérből a munkásságot a bazaltbánya megnyitása érdekében büfogatják.

A harmadik szempont, amelyből a kérdést vizsgálni kell, az az érték, melyet a Somlóhegy, mint természeti szépség és történelmi objektum nyújt; mert nemcsak a vármegyében, nemcsak az országban, hanem az egész világon sincs egy ilyen földrajzi objektum, mint a Somló s vajjon ki fogja vállalni a felelősséget mindezen értékek elpusztításáért az utókorral szemben? Vajjon a hegy bazaltja, mely a fenneki hangoztatott célra nem alkalmas, kárpótolni fog-e mindazért, ha majd a természet és történelmi értékeiből kifosztott, lerombolt, lakatlanná és elhagyottá lett Somló hegy romjai az égbekialló vétekkért élő bünelként tiltakoznak? Mert a bazaltbánya teljes kihasználása nélkül bizonyára nem lesz érdemes a bányát óriási költségekkel megnyitítani és üzemben tartani.

Végül rámutat arra a felszólaló, hogy van a Csonkamagyarrországon is ennél sokkal jobb, tényleg olcsóbb és jobb bazalt, amit ki lehetne bányászni.

Javasolja a felszólaló, hogy mindezen szempontok még bővebb kifejtésével intézzen az érdekltség sürgősen felterjesztést mind a két ministeriumhoz, amelynek átadása monstre-kiindítás útján történjék.

Ugyancsak a felszólaló, valamint többeken javasolja, hogy intézzen a gyűlés üdvözlő táviratot Vass József miniszterelnök helyettesnek, mint olyannak, akinek nemrég történt látogatása alkalmából módja nyílt a Somló megismerésére, továbbá dr. Schundl Károly államtitkárnak, a kerület képviselőjének, aki lelkes és meg nem alkuvó pártfogója ezen ügynek s aki a küldöttség vezetésére is felkéréssek, intézteszenek táviratok a természettudományi társaságnak, amely a magyar természeti kincseket van hivatva őrizni, továbbá a Magyar Turista Egyesületnek, a vármegye főispánjának, végül akit elsősorban "kellert volna" említeni, Jozsef Ferenc kir. herceg őfenségének, aki szintén lelkes pártfogója az ügynek. Ugyancsak táviratilag gróf Bethlen István miniszterelnöknek és Hermann Miksa kereskedelmi miniszternek küldésük üzenet és kérelem.

A gyűlés az előterjesztett javaslatokat egyhangúan magáévá tette és elfogadta.

Ezután Gyömöre Ferenc országgyűlési képviselő szólt fel és elmondotta, hogy amikor a Somló elpusztításáról az első hírek érkeztek, akkor azonnal felkereste Gaál Gaszton képviselőt, aki felkérésé folytán a képviselőház egyik ülésén fel is szólt az ügyben oly irányban, hogy a Somló, mint a balatonmenti egyéb bazalthegyek természeti kincseinek elpusztítása megakadályoztassék, E felszólalásnak nem volt eredménye. Később felkereste az ügy tulajdonképpeni megindítóját, Bud pénzügyminiszter urat, a ki azonban kijelentette, hogy nagyobb érdeket fűzódik a felhozottaknál a bazaltanyag kibányászása körül. Önála tehát rosszul áll az ügy. Szóla a dunántúli képviselőket tömöríteni akarta e kérdésben s akkor Schundl államtitkár ur utján Hermann Miksa kereskedelmi miniszter úrtól azt az értesítést kapta, hogy míg ő áll a kereskedelmi tárca élén, a Somló nem lesz megbontva. Az országgyűlés megnyitása után ezen ügyben interpellációk fogtak elhangzani, a főrendiházban pedig József Ferenc kir. herceg őfensége fog felszólalni.

A gyűlés nagy lelkesedéssel vette tudomásul a felszólalást, ezért a felszólalónak köszönetét és hálaíját fejezte ki és egyben megkérte őt az akció folytatására.

Ezek után Gal-Kroppf Béla hívta fel a gyűlés figyelmét Gerilóczy Zsigmondnak a Budapesti Hirlapban megjelent egyik cikkére, melyben a cikkírő éppen a Badacsony lerombolása ellen kelt ki és azt mondja, hogy nem tűrhetjük tovább és vétőt kell mondanunk, hogy az ország egyéb természeti kincsei is ennek sorsára jussanak. Javasolja, hogy a dunántúli képviselőket kérje fel az érdekltség ezen akció támogatására. Elmondja még és itt is hangsúlyozni kívánja, hogy a somlói szőlőbirtokosság személyes tapasztalata szerint nemcsak a leglényesebb tiltakozásra, de a legvégső ellenállásra áll készen az esetre, ha a Somló megbontására kísérlet történés.

Belák Endre felszólalásában hangsúlyozza, hogy amennyiben a pénzügyminiszteriumnak az a hárommillió pengő fontos, amit a Somló bazaltja jövedelmez az országnak, figyelmébe ajánlja, hogy van itt nekünk közei a Bakonyban és Dabokban sok olyan terület, amelynek több és jobb bazaltja van és a melyeket még keeskelegelőnek sem lehet használni. Igaz, hogy valamivel távolabb a vasutól. De nagyon jól esnek azoknak a szegény köztársaságoknak a Bakonyban, a kik közlekedési utak hiányában a világtól ugyszólván el vannak zárva, ha vasúthoz és jövedelemhez juthatnának. Szociális szempontból is nagy jelentőséggel bírna, ha ott nyitnának bazaltbányákat, mert azon a vidéken az igazán földhözragadt szegény embereknek nincs kereseti lehetőségük, tehát kötelességünk, hogy azokat keresetbe juttassuk annyival is inkább, mert azok a kőfejtő munkához is értenek,

Esső Andor mérnök felszólalásában hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a felterjesztések közvetítésére és a küldöttségek vezetésére dr. Söndárdi Károly államtitkár kéréssek fel, aki tudomása szerint mandátumát köti ezen kérdéshez.

Ezt a javaslatot a gyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá teszi.

Schill Ferenc ezredes javasolja, hogy még a küldöttség előtt kérjék fel képviselőinket, hogy lépjen érintkezésbe közvetlenül a miniszteriumokkal, hogy a már megvásárolt területek adassanak át a földművelésügyi miniszterium tárcája terhére.

Dr. Pogány Imre ügyvéd indítványozta, hogy az országos sajtó képviselőit, akik a Ceoldömölkön éppen megnyílt kiállításra jelen vannak, meg kellene hívni a Somlóra, hogy ott a helyszínen személyes tapasztalattal győződjenek meg úgynevezett igazságáról. Rámutatott még arra is, hogy a bányanyitással az a középosztály károsodik ismét, mely a hadikölcsönökben vagyonokat veszített, mert igen nagy része a kisbirtokosoknak ezen osztályba tartozik. A Somló oldalain sok-sok és nem 3.000.000 pengőnyi érték van évszázadok szorgalmából, takarékoságból, emberek verejtékéből befektetva szőlőkben és épületekben. Az első robbantásra ezek értéke 50%-ra esik, pár év alatt pedig semmi sem. Becsülje meg a minister ur ezt az elpusztítandó értéket, (lagalább 1500 ház) azután majd rájön, hogy mit fog veszteni az ország a bazaltbányáján!

Ezek után a gyűlés tagjai közül számosan jelentkeztek a monstrekiindításra, valamint a felhozott és célavezetőnek látszó felvetett eszméknek megvalósítására.

Végül a gyűlés jegyzőkönyvének vezetésére felkérte dr. Somogyi Károly devecseri ügyvéd, annak hiteltelítésére pedig Alasz Miklós plébános, Balogh Mihály gyógyszerész Czuppon Károly főintéző, Markos Gyula k. bíró, dr. Pogány Imre, dr. Széphegyi Ferenc ügyvédek.

A gyűlésnek egyéb tárgya nem lévén, az elnök az ülést berekesztette.

Kmf.

Dr. Somogyi Károly
jegyző

Szalay Ottó
elnök

A gyűlésen jelen voltak közül felsoroljuk a következőket: Kajocs István ur. főintéző, Somlóvár. Markos Gyula k. bíró, dr. Pogány Imre ügyvéd, Markos Antal kisb., Oláh Antal kisb. Devecser, Mohacsek Mihály kisb., Szabó Imre k. tanító, Tell Imre főjegyző Somlóvársárhely, Mautner Testvérek keresk. Devecser. Devecser közeg. nevében Szabó Ferenc főjegyző. Molnár László Túskevár. Kristófi Gyula Pápa, Alasz Miklós plébános Devecser. Óv. Kroppf Ignace Pusztámiske. Gaál Béla, Gaál Béla, dr. Gaál Béla, Gaál István, Gaál László Budapest. Koller Kálmán Svasarhely. Esső Andor, Barca R. Béla Budapest. Czuppon Karoly, Oláh Károly, Madarász János Devecser. Mesterházy Kálmán Túskevár. Főczé István, Bukovics Sándor, dr. Széphegyi Ferenc Devecser. Gyömörei Sándor képviselő Ukk (Zala m.) Reiszig Géza ezredes mint a Bezerey örökösök, szőlőbirtokosok megbízottja Szombathely. Hettyey Janos őrnagy, földbir. Csabrendek. Széphegyi Sándorné Devecser. Buday Kálmán all. polg. isk. tanár Komárom. Schill Ferenc ezredes Szombathely. Ferenczy Pál, Galamb István kir. szől. és borászati ker. felügyelő, Esső Andoré Budapest. Mesterházy Imre bencés jökmányzó, Ceoldömölk. Haacs Janos m. kir. államvasúti főintéző Szombathely. Szalay Antal Devecser. Id. Jeney Lajos Somlófént. Molnár Erazmus Túskevár. Varga József, Kondor István urad. szőlőkezelő Devecser. Zirici apátság nevében vitez Marmarosy. Keeskes József Túskevár. Antal Lajos Pestúj hely. Bukovics Pál, Szalay Ottó hegyközsg. elnök, Oláh Sándor, Bukovics József, Csáder Ferenc, Takács Ferenc Devecser. Ughy Konrad, Ughy Jenő Borsárdcsók, Oláh Péter, Bukovics István, id. Oláh Ferenc, Molnár Sándor, Bukovics Károly Devecser. Molnár István Svasarhely. Tóth János, Kolompár István, Boldizsár János, Modory Sándor, id. Modory Sándor, Boldizsár Ignác Ughy Kristóf, Ughy István Borsárdcsók stb.

Tájékoztató a devecseri polgári iskoláról

Annak ellenére, hogy Devecser községében immár két éve működik a községileg támogatott nyilvános polgári fiú- és leányiskola, az iskola hivatásáról és céljairól ismételtelen mindenféle a legellentétebb véleményeket és felfogásokat hallottam. Ez okból úgy hiszem, nem végezek hiábaváló munkát, mikor jelen soraimmal újból fordulok mindazon szülőkhöz, akiknek olyan gyermekeik vannak, akik az elemi iskola negyedik, ötödik, avagy hatodik osztályát elvégezték.

Soraimat egyedül és tisztán a szülők és annak a fiataliságnak az érdekében írom, amely fiataliság a mi jövőnk, a község jövője, édes hazánk jövője. Fogadják mindenki azzal a szeretettel, amilyen szeretettel elmondom.

Községünk élete a földmívelésen alapul, ipara, kereskedelme ezen alapfoglatkozás függvényei. A község és környéke lakossága igényeit már nem elégíti ki az elemi iskola, ha a sulgos életharcban fenn akar maradni, ha haladni akar, ha az élet versenyében nem akar alul maradni. Ma az birja jobban az életet, aki többet tud, aki ügyesebb. Ezen igazság a földmívelőre éppen úgy vonatkozik, mint az iparosra, kereskedőre. A földmívelés sokkal több tudást, figyelmet igényel, mint azt a legtöbben hiszik. A mi földmívelőink is csak akkor fogják megállhatni helyüket a többi országok tanultabb földmívelőivel szemben, ha tudásban elérik őket és saját mesterségüket nemcsak otthon elődjeiktől tanulják, hanem ha tisztába jönnek az újabb, többet hozó talajmívelési, trágyázási, növénytermelési és állattenyésztési módokkal.

Mert a polgári iskola hivatása, célja a műveltség emelése, a gyakorlati tudás közlése. Mi a devecseri polgári fiú- és leányiskolában! nem akarunk urakat nevelni, mi okos, munkás, az elmélettel is tisztában levő, a munkájuk értékét ismerő, a földjüket mindenél jobban szerető földmívelő férfiakat és az otthon szerető nőket akarunk nevelni. Minden erőnkkel küzdeni akarunk azon ferde felfogás ellen, hogy aki a polgári iskola négy osztályát elvégezte, az már nem való földmívelőnek, iparosnak, kiskereskedőnek, hanem az már ur. A mi iskolánk céljai között legfontosabb, hogy aki azt elvégezte, térjen vissza haza az eke vasához, ahol függetlenségben, jólétben, szabadságban legalább is olyan ur lehet, mint az irodákban munkát végző kisebb tisztviselő.

A mi iskolánknak célja, hogy aki elvégezte és nincs módjában mezőgazdasággal foglalkoznia, menjen el ipari pályára, ahol tudásánál fogva mindenesetre jobban jog boldogulni, mint az elemi iskola négy osztályából beállott inasgyerekek, vagy álljon be kereskedésbe, ahol ismeretei révén éppen úgy, mint a négy polgárit végzett iparosinas, előbb felszabadul és előbb jut önálló keresethez.

De az iskolán munkabeosztások, az u. n. tanterv olyan, hogy aki a polgári iskolát elvégezte és tovább akarja folytatni tanulmányait, aki tanult ember akar lenni, azt is megteheti. Jelen tájékoztató végén összeállítottam azokat az iskolákat, amelyekben a polgári iskolát végzett tanuló tanulmányait folytathatja. Gondoskodás történt továbbá arról is, hogy olyan tanulók, akik a polgári iskola negyedik osztályát elvégzik és gimnáziumban akarják folytatni tanulmányaikat, azok már itten a polgári iskola keretén belül külön-órákban tanulhatják a latin nyelvet, hogy azután minden nagyobb nehézség nélkül, simán mehessenek át a gimnáziumba.

Amint látható tehát, a Devecserben felállított polgári fiúiskola a polgári élet számára polgárokat nevel, erősíteni akarja a földmívelő, iparos és kereskedő lakosságot, művelt földmívelőket, iparosokat és kereskedőket kíván nevelni. Végül a hazafias és nemzeti érzés fenntartását és erősítését fokozottabb mértékben szolgálja.

Iskolánk ezeket a célokat kívánja szolgálni kitartással, tankadatlan munkával és szeretettel. Minden gondolkodó ember tehát csak üdvözölheti Devecser községnek új kulturális intézményét, mely a haladásnak és művelődésnek mindenki által elérhető műhelye akar lenni és lesz is! Olyan iskola ez, melyet mindenkinek látogatnia kell, aki a polgári életre a szükséges tudással akarja magát felfegyverezni. Ma a tudás az élet legjobb, legerősebb fegyvere.

Fontos, hogy a fiúiskola mellett egy leányiskola is működik. Ennek céljai teljesen azonosak a fiúiskola céljaival, azért újból nem térek ki ezekre. De ezeken felül tudjuk, hogy a család lelke az anya. Ahol az anya ostoba, babonák alapján intézi gyermekei nevelését és háztartása dolgait, ottan csak ostobaság és eredménytelenség lehet a következmény.

A négy polgári osztály megadja a nőnek minden ismereteket, melyekre az életben szüksége van,

megadja neki az általános műveltséget, melyet a mai kor megkíván.

A devecseri polgári leányiskola minden tanárnője és tanárja küzdeni fog azon ferde felfogás ellen, hogy az a leány, aki polgári iskolába jár, avagy azt elvégezte, már nem viselhet kendőt, hanem kalapban kell járnia és kisasszonynak lennie. Mi nem akarunk kisasszonyokat nevelni, mi azt akarjuk és ezt a község és édes hazánk érdekében akarjuk, hogy a mi iskolánkból kikerülő leányok lehetőleg ne menjenek más pályára, hanem visszatérjenek otthonukba, ahol tudásukkal, műveltségükkel már az apai ház légkörét is megnevelhetik, de majdan az életbe kikerülve, ott is családjuknak jóléte és boldogsága érdekében használhatják az iskolában tanult hasznos és gyakorlati ismereteiket.

Nagyon jól tudjuk, hogy a leánytanulók egy része minden okosabb főrekvés ellenére is tovább tanul. Az sem szerencsétlenség. Ilyen esetben a szülőknél mindenesetre nagy megnyugvására szolgálhat, hogy a leánygyermekük tizenéves koráig otthon, a családban maradhat és helyben járhat iskolába.

Láttuk, a polgári iskola oly tudást ad, melyre minden kisbirtokosnak, iparosnak, kereskedőnek szüksége van, ha az életben boldogulni akar. Amíg a gimnázium és reálisiskola csak előkészítője egy magasabb iskolának, az egyetemnek és a főiskolának, addig a polgári iskola munkatervé, az u. n. tananyag úgy van összeállítva, hogy egy teljes műveltségi kört ad s olyan műveltséggel látja el tanulóit, mely nélkül a mai korban nem tudnák megállni a helyüket. A szülőnek elsősorban érdeke tehát, hogy gyermekeik, jövőendő polgárai legalább a polgári iskola négy osztályát elvégezzék.

Nem szabad azt mondanunk, az én gyermekem gyenge, nem való a polgári iskolába. Nem szabad kimondani az ítéletet, hogy mivel valaki gyengébb tanuló, az ne járjon iskolába, úgy sem lesz belőle semmi. A gyenge tanulónak ezer és egy oka lehet. Nem is mindig a gyermek az oka. De az élet is nem egy ízben igazolja, hogy a gyengébb tanulóból jóra való tisztességes ember lehet... Azt azonban soha nem igazolta az élet, hogy aki egyáltalában nem tanult, az ilyen emberből valami kiválóság lett volna, még ha a jó Isten akármennyi ésszel is megáldotta.

Gyermekével szemben bünt követ el az a szülő, aki gyermekét, mert az a gyengébbek közé tartozik, nem iskoláztatja abban a mértékben, hogy az életben majdan helyét megállhassa, ha erre módja van... És kinek nincsen erre módja? Van-e ilyen szülő?!

Tehát a polgári iskolába a gyermekekkel!

Említtetem, hogy a polgári iskola teljesen kezek, befejeseit műveltséget ad, nem jelenti ez azt, hogy aki a polgári iskolát elvégezte és tovább tanulni akar, azt a polgári iskola elvégzése után nem tehetné.

Fennálló törvényeken alapuló rendeletek kimondják, hogy a polgári iskolák négy osztálya egyenrangú a középiskola négy osztályával.

Nem lehet felesleges munka, ha itten arról tájékoztatom a szülőket, hogy a polgári iskola négy osztályának elvégzése után hol tanulhat gyermekük tovább, ha erre éppen módja, kedve és tehetsége van.

A polgári iskola negyedik osztályából át lehet lépni:

1. A felsőmezőgazdasági iskolába.
2. A gimnázium vagy reálisiskola V. osztályába, ha a latin, illetve a francia nyelvből leteszi a különbözeti vizsgát.
3. A hatonai alreálisiskolába.
4. A tanító-hépaóintézetekbe.
5. A felső kereskedelmi iskolába.
6. Az ipari iskolákba (felső ipariskola, felső építőiskola, iparművészeti iskola, gépészeti felső ipariskola, mechanikai tanműhely, elektrotechnikai szakiskola).
7. A kertészeti tönintézetbe.
8. A személművészeti akadémiába, ha határozott zenei tehetséggel bír.
9. A posta- és táviráda-segédhiztek tanfolyamára.
10. A vasúti állástesteket hépaó tanfolyamra.
11. Telekötnyűti vizsgálatra stb.

A polgári leányiskola tanítványát elsősorban a majdan családja számára neveli; családja számára, amelyben egész természetével, vágyaival és adományaival gyökerezni. Művelt a jövő magyar asszonynak lehét, fejleszti értelmét, finomítja érzését, helyes irányban veseti erkölcsi életét, hogy a magyar nemzeti műveltség részesévé avassa őt.

Az iskola ideálja tehát a művelt magyar polgári házasszony.

Számolva azonban a megváltozott gazdasági viszonyokkal, melyek nem engedik, hogy minden

Még ma
fizessen elő

a
Devecseri
Ujságra

és karácsonykor
ajándéku kapja
a dús tartalmu

SOMLÓ-
naptárt!

nő természetes hivatásának éljen, melyek meghibésítik, hogy nő önállóan is megkereshesse kenyerét, a polgári leányiskola oly műveltséget is ad, mely a továbbtanulásnak és szakképésnek is alkalmas alapul szolgál.

A polgári leányiskola IV. osztályát elvégező, tovább tanulni akaró tanulóink álláshelyeik:

1. A felső leányiskolák VI. osztályába.
2. A felső kereskedelmi leányiskolák alsó osztályába.

3. A leánygimnáziumok V. osztályába (latinból és algebrából teendő tantervkülönbözteti vizsgáival).

4. A tanítóképző- és ovónőképzőintézetek 1. o.-ba.

5. Az orsz. m. kir. zeneakadémiába (senéből teendő felvételi vizsgálat alapján).

6. A képművészet-i főiskolába.

7. Az Amisont-féle háztartási iskolába.

8. Az országos m. kir. nőpariskolába.

9. A női kézimunkatanfolyamra.

10. Posta- és távirókezelőtanfolyamra.

11. Vasuti pénztárosi tanfolyamra.

Dégtől a vidékieknek figyelmébe ajánlom, hogy gyermekeiket szeretettel fogadjuk, ha itt laknak, őket ellenőrizsük, ha vonatnál járnak be, egy terem állandóan rendelkezésükre áll. Tandij 8 P. Beiratkozni szept. 8-ig lehet. Megnyitlik a fiúiskolában az I., II. és III. osztály, a leányiskolában az I., II., III. és IV. osztály, ezen osztályokról itt vizsgáznak a tanulók.

Az Igazgatóság.

Máról-holnapra.

*

— Tegyük valamit! —

A hangulatok, pillanatnyi felfobanások emberei vagyunk. Amikor nagynéha valaki valami életrevaló eszmét vet fel egyhangú, lethargikus álomba merült közéletünkbe, akkor tüdőn falanxként áll melléje a közvélemény, egy-két napig magásra csapkod a lekesedés lángja, aztán minden átmenet nélkül egyszerre kihül ez a tulburgó lekesedés, hamu lesz belőle s mégcsak egy kis zsaratnok sem marad a hamu alatt, amelyet néhány napján fel lehetne szítani az érdeklődés szelevel.

Nagyon sok szép, életrevaló, hasznos tervet láttam már így semmivé lenni, köddé válni Devecserben. Mert nagyon sokan vannak nálunk az akarnokok, az alkalmi szónokok, akik szeretnek minden lében kanál lenni, hatalmas frázis-raktárukból végtelenségig feltűzgetni az indulatokat vélt igazuk mellett, hogy a legközelebbi alkalommal homlokegyenest ellenkező álláspontra helyezkedjenek és ez a pálfordulás igen-igen gyakori nálunk.

Keményderekü, gerinces emberekre lenne szükség ott a zöldsztáznál, akik nem ismerik a megalkuvást, nem tudják mi az máról-holnapra elvet és meggyőződést változtatni mint szép aszony az udvarlóját. Harcos, elszánt és igazságos közkatonákra van szükség, akik nem pályáznak a vezéri diosóségre, de rendíthetetlenül kitaranak a hasznos és igazságos közügy mellett, mégha sebeket kell is osztani az önző magánérdek testén.

Ha az a sok szónok, akinek némi-nemű hatalom is adatott a kezébe, nem produkálna minden alkalommal szenvedélyes személyi vitákat a zöldsztáznál, hanem kölcsönös megértéssel és jóakarattal, átérzeve az ügy fontosságát, a sok cifra szónokiat helyett tenne is valamit, Devecser már sokkal előbbre volna. Lenne szép modern templomunk, polgári iskolánk, járdánk, csatornázza lenne a város stb. stb.

A sok szónokiat, vitakozás és veszekedés helyett: tegyük valamit!

Személyeg.

Meghalt egy gyermek.

Meghalt egy gyermek, úgy ép mint a lepke. Hajnal hosta és elvitte az estve.

Csak alig élt még, mind azt hajtogatják, Megannyi vád a könny mível strajfák.

Olyan is volt az a szegény kis árva, Mint bimbó, melyről most pattant le szárja

S a gyenge szárnyok alig kibomolva, Illat nélkül szállanak le a porba.

Parányi lelke -- oh ezt vajjon ki tudja? Nem volt-e fenn az égen csillagocaka?

Mely pajtsaival -- míg jön a nagy óra -- Még játszott egyet, végsőt, bucsusóra.

S tán válni készült ép már, hogy lesszálljon, -- Hogy várják is rá itt lenn e világon! --

Mikor valami pajkos angyalocskák A csillagocskát örökre kioltják.

Hány csillaggal lesz így az ég szegényebb! S hány bimbóval sok-sok családi fészek!

És hány sebbel lesz hány szüv gazdaságabb! -- Pajkos angyalok tréfája alatt.

Szabolcska Mihály.

Sirt az anyám...

Anyámhoz kergetett megint az élet, Fialat fővel, oly járadt vagyok.

Oly jól esik, a mikor rója nézek És áhitattal ráborulhatok.

Ó simogatja a hajam lamán És sir, sir az anyám...

Én csokot nyomok kiassott kezére És rássoritom sugó bus fejem...

S lelkemre száll bűnbánóan a béke, Mikor anyámat nézhetem.

S eldadogom akár a rossz gyerek: Anyám... én... jó leszek.

A homlokára mély redőket véslek Az évek és a bánatok.

S mit más anyák átélnek jót és saepet, Arról ő nem is álmodozhatott.

Fejem még mindig jó kezem pihen És gondolatban összeolvadunk

Anyám meg én, így szüvén a szüvem! A fájdalomnak szent szobra vagyunk!

Peterdi Andor.

A falurossza.

Kacsaj Pesta — kocsmák töltelke — Minden este hazaér éjféltre.

Felesége seprönyével várja, Nyelve-leves lesz ma vacsorára.

Se kalapja, se kabátja néki, „Hová tette?” — Kérdi Jutka néni.

Pesta mordul: „Mi gondod van rója! Beittam a padragi kocsmába!”

Jutka néni szalad a korcsmákba. Nyoma sincs a kabátnak, hlába.

„Koldusruha kinek kéne?” — mondják — „Rongyszédónél keresse a rongyát!”

Kacsaj Pesta ébred mámorából, Boldog öröm mosolyog arcáról.

Egész napon faggatja a Jutka, Nem is felel. „A jó Isten tudja!”

... Akkor éjjel, csillagos éjféle! Kacsaj Pesta a nagy utcát mérte.

Utcasarkon dideregve, fázva Elébe állt egy kis hadiárva.

Kacsaj Pesta addig-addig nézte, Könnyű szökött fátyolos szemébe.

„A háboru vitte el az apját...” S reáedta kabátját, kalapját.

Csillagos ég csillagszeme látta, A jó Isten titkon megvigyáta.

Beírta a jöttök könyvébe S minden bűnet eltörölte érte...

Somogyi Károly

Levelek a Somló-ügyhöz.

A Somló-üggyel kapcsolatosan ismertetjük a vármegyei főispán urnak és Galamb István kir. szőlőszeti és borászati ker. felügyelőnek leveleit, melyek tartalma erős reménységet nyújt arra, hogy a Somló megmentése céljából tett lépések eredményre fognak vezetni.

Közöljük még, hogy az államkincstár képviselőjében Molterer v. államépítészeti hivatali főnök vásárolta meg az alanti területeket: a dobai 1242 sz. tjkvben + 1 sor 1477 hrsz. ingatlant 1919 febr. 19-én Farkas Imrétől 498 K vételárban, a dobai 396 sz. tjkvben + 1. sor 1423 hrsz. ingatlant 1918 jul. 24-én Filaj-örökösöktől 776 K-ért s a dobai 411. sz. tjkvben + 1. sor 1456 hrsz. ingatlant 1919 jan. 24-én 721 K-ért, melyre a tulajdonjog 1919 márc. 24-én lett bekebelezve a „szociális termelési népbiztoság” jóváhagyásával Kovács Páltól. Az egész — nem összefüggő terület — térmértéke nem több 2000 □-ölnél, az ára pedig 2000 rossz koronánál, amely árat nem igen hisszük, hogy az eladók felvettek volna, de máig is ők birtokolják. A területek a vásárhelyi rész felett közvetlenül, vagyis a legjobb bortermő és legértékesebb szőlők közvetlen szomszédságában fekszenek.

Tekintetes

Szalay Ottó urnak,

a somlővásárhelyi hegyközségi előjáróság elnökének

Devecser.

A somlőhegyi hegyközségi érdekelttség nevében hozzám intézett beadványra van szerencsém értesíteni, hogy egyidejűleg felterjesztést intéztem a kereskedelemügyi miniszter ur ó-nagyméltóságához abban a szellemben, ahogyan azt a hegyközségi előjáróság részéről kérte és tekintettel arra, hogy felterjesztésemben kifejtettem az okokat, melyek a Somlóhegy megbontását szükségtelenné teszik, valamint részletesen rámutattam arra, hogy az utépitéshez szükséges bazalt anyag a vármegye területén más helyen is beszerezhető. Remélem mi szerint a miniszter ur ó-nagyméltósága a kőbánya üzembehelyezésének a tervétől el fog állani.

A felterjesztésem másolatát elküldöttem Schandl államtitkár urnak is, azon kéréssel, hogy ezt az ügyet magáéva tegye, a miniszter ur ó-nagyméltóságát megfelelően informálja és egész súlyát latba vesse azért, hogy a Somlóhegyet — vármegyénknek ezt a legértékesebb természeti kincsét — épségében és szépségében megőrizhessük.

Kérem egyuttal, hogy a hozzám intézett távirati üdvözlésért a hegyközségi előjáróságnak és a gazdaközönségnek a legmelegebb köszönetemet tolmácsolja.

Veszprém, 1927. aug. 31.

Tisztelettel:

Hörmeny-Ékes Lajos

főispán.

Tekintetes

Szalay Ottó urnak

mint a somlővásárhelyi hegyközség elnökének.

Devecser.

Dan szerencsém b. tudomására hozni elnök urnak, hogy a főispáni hivatalba beérkezett tiltakozó íratra a főispán ur óméltósága jelenlétében úgy a kereskedelemügyi miniszter urhoz, valamint dr. Schandl Károly államtitkár ur óméltóságához terjedelmes felterjesztést intézett.

Bgyben az én utamon is az érdekeltségét a legmesszebbmenő támogatásáról is biztosította. Mely körülményt a többi hegyközségi elnökség tudomására is hozni szíveskedjék.

Deszprém, 1927. aug. 30.

Riváló tisztelettel:

Galambs István

kír. szől., bor. ker. felügyelő.

H I R E K

SZEPTEMBER

— Vénasszonyok nyara —

Immáron vége a perzselő kánikulának, elmúltak a forró, türelhetetlen meleg napok. Az elfonnyadt, rozsdapiros levelek halkancsöndben peregnék le a fáról s elsodorja őket az őszi szél. Hűvösebb lett a levegő, a nap ereje egyre gyengül, egyre fogy, mint a sorvadó beteg ember; már nem perzsel, nem éget, csak szelid, álmagat fényt vet az elszáradt avarra, amely titokzatos zizzenéssel roppan meg a lábuk alatt.

Elérkezett a legszebb, legpoetikusabb évszak: az őszi. A természet halála. Szomorú, szótalan, csendes haldoklás, melyben a természetnek minden poézise, minden romantikája benne van. A mi színes, illatos virágot fakasztott a tavasz, mind-mind lehervadnak; az erdő, berek méla csöndjét nem veri fel a vidám madárcsicsergés, elnémul az ének a fáradt ajkakon s ha néha-néha dal fogan is rajta: fájdalmas, merengő az.

Kisasszony napján utrakelnek a csicscsergő fecskemadarak, hogy új hazát keressenek messze túl a tengeren, ahol örök a verőfény, ragyog a napsugár, édes illattal tele a lég. És az elköltöző fecskemadarak panaszos csicscsergéssel mondják el nekünk, hogy itt az őszi, amely elhervasztja az utolsó rózsabimbót, amelynek illatos szirmjai halkan leperegnek a töről...

Szeptember a vénasszonyok nyara. Mikor az álmos, bágyad, kivénhedt nyári napsugár világít még ugyan, de gyenge, erőtlen sugara nem tudja már kelyhéből kicsikolni az utolsó virágbimbót. S van-e valami kedvesebb, bájosabb kép, mint egy ezüstös hajú, szelid arcú, jószágos nagyasszony, akinek a tekintete olyan szelid, merengő, akár az őszi napsugár? ... Van-e annál megkapóbb, romantikusabb, mikor a fehérhajú nagymama ölébe veszi kicsi unokáját s mesél neki a tavaszról, madáralról, virágyulásról... Nagyanya és unoka együtt: az őszi és tavasz bájosan szép szobra. Van-e ennél édesebb kép?

Bizony nincs.

(Mf.)

— Kinevezés. A kormányzó ur óméltósága dr. Csiba Mór pénzügyi főtanácsos, szolnoki pénzügyigazgató helyettes Veszprémben pénzügyigazgatóvá kinevezte.

— Soffőr vizsgák. Balogh Mihály gyógyszerész és dr. Kondor István orvos a múlt hét folyamán Győrben sikerrel letették a soffőr-vizsgát s megszerezték a hajtási engedélyt. A két új autó-tulajdonos saját gépjén tette meg az utat oda és vissza bár nem minden viszontagság nélkül, de teljesen balesetmentesen.

— Birtokbérbeadás. Br. Watzdorff Károly somlőszőlősi birtokát a napokban bérbe vette Hertelendy Ferenc vasmezei birtokos és földbérő.

— Levente ünnepély. Aug. hó 28-án, a múlt vasárnap délután 3 órakor ünnepélyes fogadalomlettele volt a somlőszőlősi leventéknek. Beldák Endre főszolgabíró, dr. Csorba Géza th. főszolgabíró, és Lestyán János járási testnevelési vezető, valamint a helybeli intelligencia jelenlétében a levetcsoport Lestyán János kezébe letette a fogadalmat. Ezt megelőzőleg hazafias buzdító beszédet intézett hozzájuk vitéz Orbán József plébános és Somogyi Károly ev. lelkész. Fogadalom után a gyakorlóterem szabadjakorlatok, atlétikai és tréfás versenyek voltak, melyeken a leventék legjobb tudásukat igyekeztek bemutatni. Sajnálatos tümeny, hogy egy a fogadalomlettelről, mint a versenyekről a lakosság zöme, különösen a leventék szülői távolmaradtak. Este a nagyvendéglőben levente-bál volt, mely csak a reggeli órákban ért véget.

— Felakasztotta magát. Koller Mihályné devecseri asszony a héten csütörtökön reggel felakasztotta magát. Az öngyilkos asszony családi okok miatt vált meg az életől. Temetésén Novák Rezső ajkai ev. lelkész könyvegyik megható beszédet mondott.

— A tanonciskolából. A devecseri községi iparostanonc iskolában a beiratás szept. 4—5—6-án, vasárnap, hétfő, kedd délelőtt 8—12-ig tart. Minden tanonc hozzá magával mult évi ellenőrző könyvecskéjét. A nagy-szünnidő alatt szerződött tanoncok tanoncszerződésüket tartoznak bemutatni. Aki ezen idő alatt tanoncsát be nem írta, szigorúan meg lesz büntetve. Beiratáskor fizetendő 5 pengő. Tanulás 14-én, szerdán délután 4 órakor kezdődik.

— Országos vásár, A tüskevári országos vásár, mely egyike a környék legnagyobb állatvásárainak, e hó 5-én, hétfőn lesz megtartva.

— Meggyulladt vasuti híd. Az Ajka és Tóskóberénd között levő vasuti hidat csütörtökön délelőtt a rajta keresztülhaladó tehervonat szikrája felgyújtotta. A közelében játszadozó gyerekek vették észre a tüzet s így rövidesen sikerült lokalizálni. Így is egy órai késéssel érkezett Ajkára a 4 óra 56 perces személyvonat.

— Kettős ikrek. Feller Józsefné bakonygyepesi asszony a devecseri kórházban kettős ikreket szült. Az újszülöttek egy napos korukban meghaltak s nagy részvét mellett temették el őket Devecserben.

— Kisgyermek réme, kanyarójárvány pusztított az elmúlt hetekben a szomszédos Ajkán. Mint most örömmel értesülünk, a járvány szünetfélében van.

— A has teltsége, szívtáji fájdalmak és az emésztési nehézségek a természetes »Ferenc József« keserűvíz használatával megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő vagy szív felé irányuló vértódulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a Ferenc József vízzel, különösen az ültő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapcsolható gyógyszerterekben, drógeriákban és fűszerüzletekben.

— Pótblatások. A kath. elemi iskola igazgatósága ezúton figyelmezteti mindazon szülőket, akik tanköteles gyermekeiket még be nem írták, hogy a beiratások e hó 5, 6 és 7-én délelőtt 8—12-ig és délután 2—4-ig okvetlenül beírassák, mert ellenkező esetben szigorúan lesznek büntetve. A tanítás e hó 11-én reggel ünnepélyes Veni Sanctaveal kezdődik.

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, V. Eggyetem-utca 5. Elsőrangú családi szálló, a Belváros központján. 100 szoba, központi fűtés, vízvezeték-mosdók, lift, fürdőszobák, Egy ágyas szobák 5—9 P-ig, két ágyas 6—12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, söröző pince. Saját termései somlői borok. Esténként a legjobb cigányzene. Szabó Imre tulajdonos.

— A devecseri anyakönyv. Születés: Aug. 25. Orbán János téglaágyári munkás és neje Sbhmedeusz Margit fia József rk. — Aug. 26. Peller József kisbirt., és neje Lovasi Anna fia József és János (ikrek) rk. — Halálozás: Aug. 26. Peller József és János, koraszülött. — Aug. 31. Koller Mihályné szül. G. Kovács Mária rk., 72. éves, öngyilkosság. Házasságot nem kötöttek.

— Toborzás a folyamórséghez. A belügyminiszter felhívást bocsátott ki a magyar királyi folyamórséghez való toborzás érdekében. A folyamórségi szolgálatra jelentkezők hat évi szolgálatra kötelezik magukat, biztos megélhetést találnak és a szolgálatból való elbocsátás esetén részükre a polgári életben való elhelyezkedést elősegítik. Jelentkezni lehet ez év szeptember 6-tól október 4-ig minden kedden, csütörtökön és szombaton — ünnepnap kivételével — még pedig Budapesten a folyamórség parancsnokságának, Óbuda, Lak-tanya-utca 33. szám alatti helyiségében. A folyamórség legénységi állományába való felvétel feltételei a következők: 1. magyar állampolgárság, amit illetőségi bizonyítvánnyal, vagy állampolgársági bizonyítvánnyal kell igazolni. 2. Testi és szellemi alkalmasság, amit a toborzó bizottság állapít meg. Azok a jelentkezők, akik ipariskolai, vagy hat elemi, avagy pedig két középiskolai végzettséggel bírnak, előnyben részesülnek. Ez a körülmény természetesen iskolai bizonyítvánnyal igazolható. 3. Erkölcsei érdemesség és nemzeti szempontból való megbízhatóság, amit községi erkölcsi bizonyítvánnyal kell igazolni. 4. Betöltött 17 év és meg nem haladott 25 éves életkor. Ezt születési anyakönyvi kivonattal, keresztlevéllel, vagy más hiteles okmánnyal kell igazolni. A husz éven aluliaknak hatóságilag hitelesített szülői beleegyezést tartoznak bemutatni. A 25. életévüket már betöltött jelentkezőket csak feltételeken veszik fel. Ezeknek iratait a korengedély megadása végett a belügyminiszterhez kell felterjeszteni. 5. Nőtlenység, özvegy, vagy elvált állapot, ha az illető családtagról gondoskodni nem kötele. Ezt a körülményt községi bizonyítvánnyal kell igazolni. Méltánylást érdemlő esetekben a belügyminiszter külön engedélye alapján, vagyis ha a jelentkező a haditengerészetnél szolgált egység, vagy folyamhajos, vagy különös előképzettséggel bíró, nős jelentkezőt is felvesznek. A nős állapotot, valamint a gyermekek számát anyakönyvi kivonattal kell igazolni.

Placi gabona árák.

Buza	29—30 50 P	Zab	20—21 P
Rozs	28—29	Tengeri	30
Árpa	25—26	Burgonya	10

Hirdetmény.

A középiskolai uradalmi majorban

1927. szept. 11-én délután 2 óral kezdettel gazdasági gépek, szerek, szóval mindennemű gazdasági felszerelések lesznek

Önkéntes árverésen

eladva, ahova az érdeklődő gazdákat szivesen látja az

Intézőség.

Megöl

legyet, szunyogot, molyt, hangyát, bolhát, poloskát, svábbogarat, tetűt stb. a

FLY-TOX

Az amerikai Mellon Institute találmánya. Emberre és állatra veszélytelen. De biztos halál férgekre és rovarokra. Nem hagy foltot. Hatása garantált. Háztartásokban, gazdaságokban, üzemekben nélkülözhetetlen.

— **Óvakodjunk utánzatoktól.** —
Más szerit ne fogadjon el. Ügyeljünk a FLY-TOX (kiejtve: Fláj tox) névre.

1/2 literes üveg szájfújtatóval P 340
2 literes bádogtartály - - - P 24—
1 drb. kézipermetező - - - P 550

Kapható Devecserben:

BÖHM JÓZSEF cégnél.

GOODRICH PNEU

az utak királya lerakata

Autófelszerelések, autólajok, golyóscsapágyak

Ford és Fordson alkatrészek

LÁSZLÓ MIKLÓS

műszaki üzletében

Pápa, Fő-tér 20. Telefon: 145.

Mecsnóber Géza

épület- és butorasztalos,
dísztemetkezési vállalata

Devecser, Szent István-u. 7.

Elvállal mindennemű temetkezést a legegyszerűbből a legdíszesebb kivitelig, hullaszállítás, exhumálást mérsékelni árakon.

Kész koszoruk, koporsók, temetkezési cikkek.

Günther Ferenc okl. gazda
gabona- és terménykereskedése.

Elfogad előjegyzéseket, nemesített buza és rozs első utánfermesü vetőmagvakra létesítendő vetőmagtisztító telepe úgy a gazdaközönség, mint a kereskedők érdekeit szolgálja

Devecser és Vidéke Hitelszövetkezet
a „Futura“ képviseletében vásárol

új gabonát

fix áron, avagy leszállításkori
elszámolási áron.

Aeraxon a tökéletes légyölő.
Kapható Huss Ferencnél.

Újmagyarország felé

Rothermere lord

békereviziós mozgalmának hiteles története

és okmányai

1927. június-julius

Ára 50 fillér

Kapható: HUSS FERENCNÉL

Gyümölcsbefőzéshez pergament és kötöző spárta olcsó áron kapható Huss Ferenc papírkerekedésében.

Néhány butordarab
olesón eladó. Cim a kiadóban.

Hirdetéseket jutányosan
felvesz a kiadóhivatal

Autó, motor és traktor-
tulajdonosok figyelmébe!

„Sphinx“ auto-
„Fulgor“ motor- **BENZIN**

Auto-
Henger-
Gép-
Gáz-
Különleges-
Padló-

OLAJOK

Traktor-
és Világító-

PETROLEUM

Állandóan raktáron

MAUTNER TESTVÉREK
cégnél DEVECSER

A Vacuum Oil Company Rt.
mezőgazdasági adómentes svány-
olajraktára.

Telefon: 15.

Kétgyermekkoesi (egyik
otthoni, a másik úteai) ol-
esón eladó. Cim a kiadó-
ban.

GAZDAK FIGYELMÉBE!

Mielőtt gépszükségletét beszerzi, figyelmesen olvassa végig eme hirdetést!

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépek! CSÉPLŐGARNITURÁKI VETŐGÉPEK!

Konkolyozók, ekék, boronák, rosták, darálók
és mindennemű gazdasági gépek,

Eredeti Svéd- **„MUNKTELLS“-féle** effektív 22 lóerős
MOTORTRAKTOR

Leghíresebb „PUCH“ kerékpárok, balkaros cipészgépek, női és szabógépek
nagyon kedvező fizetési feltételek mellett legolcsóbban kaphatók:

Rothausser és Krausz cégnél Tapolcán.

Mielőtt cséplőgarnitúráját beszerzi, forduljon hozzánk, levélben vagy személyes felvilágosítással szívesen szolgálunk minden vételkényszer nélkül.